

IZDAVAČ
NEVEN
Lagumska 14, 11080 Beograd
+381 11 409 53 90; +381 69 133 48 96
www.ipneven.com

ZA IZDAVAČA
Miko Jeremijević

PREVOD
Koloman Rac

DIZAJN KORICA
Sunčica Jeremijević

PRELOM
Ivan Jeremijević

ŠTAMPA
Neven, Beograd

Tiraž 500 komada

Beograd, 2018.

SOFOKLE

AJANT

NEVEN
Beograd, 2018.

LICA:

BOŽICA ATENA.

ODISEJ.

AJANT, *sin Telamonov.*

TEKMESA, *robinja a ljuba Ajantova.*

TEUKAR, *polubrat Ajantov.*

MENELAJ, *brat Agamemnonov.*

AGAMEMNON, *vrhovni vojskovođa.*

ZBOR SALAMINJANA, *momčadi Ajantove.*

GLASNIK.

ČIN PRVI

Sviće. Odisej se šulja oko šatora Ajantova u taboru pod Trojom. Atena se javlja u visini (na spravi.)

ATENA, ODISEJ.

Atena: Laertov sine, vijek te vidim vreat ja,
Da na dušmanu smiriš kakav naum svoj,
I sada te kod Ajantova šatorja
Do lađa – tu u redu jeste zadnji on -
Ja gledam, gdje već davno njuškaš i mjeriš
Tek utisnute stope njeg've, da vidiš,
Unutra je li, nije li. A korak svoj
Ko oštra njuha pašče kakvo lakonsko
Ti ciobro upravi, – unutra baš je on,
Sa glave, ruku ubojnica kaplje znoj.

I ne treba ti više navirkivat se
Na vrata ta, već kazuj, što se brigom tom
Ti uzbriži! Ta ja ću, jer znam, putit te.

Odisej: Atenin glase, od najdraže božice,
Oh dobro znam te! Ako te i ne vidim,
Riječ čujem, mahom u srcu prepoznam je,
Ko iz grla tirenske mjedne trublje zvuk.
I sada dobro vidje, oko nemila
Da korakom ja kružim – oko Ajanta
Sa štitom silnim. Njega, nikog drugoga
Ja davno tražim. Noćas neviđeno nam
On djelo stvori, ako on to učini.
Jer ništa stalno ne znamo, već slutimo.
I ja se drage volje dadoh trudu tom
Pod jaram. Sad baš plijen sav poklan nađosmo,
Njeg ruka neč'ja pobi i pastire s njim.
A tu ti krivnju svak na njega svaljuje.
I očevidac neki sama vidje ga,
Gdje skokom juri poljem, a mač puši se
Od krvi. On mi javi, oda. Odmah ja
Poteci tragom, tu naiđi na nešto,
A ondje smeti s' te ne mogu, gdje je, znat.
Ti u čas dobar dođe, jer u svemu baš,
Što bješe, bit će, tvom se rukom vodit dam.
Atena: Odiseju, vidjeh, davno na put pođoh stog,
Ko straža sklona da ti budem lovu tvom.

Odisej: Pa je P mi, mila gospo, trud u sretan čas?

Atena: Ko što djelo ti je onog čovjeka.

Odisej: A čemu 'vako ludo ruku trže on?

Atena: Gnjev s oružja Ahilejeva srva ga.

Odisej: Pa čemu ovo na stada se obara?

Atena: Jer vašom, misli, krvlju kalja ruku si.

Odisej: Pa i to smisli, namijeni Argivcima?

Atena: Da, i izvršio bi on, da počasih!

Odisej: A otkle njemu smjelost, srca drskost ta?

Atena: Iz potaje se noću na vas diže sam.

Odisej: Pa zar i blizu dođe, – meti stiže on?

Atena: Kod vrata bješe vođam', – obadvojici.¹

Odisej: Pa kako krvi žednu ruku ustavi?

Atena: Ja paklenoj mu na put stanem radosti

I teške tlapnje svalim njemu na oči

I na krda i stoku – plijen, što izmiješan,

Nerazdijeljen pastiri pasli, svratim ga.

Tu bane, silno trgne blago rogato

Unaokolo klat i sjeći. Misli čas,

Atrida dva da rukom drži, ubija,

Čas ovog il' da onog vođu napada.

A ja ti njega, gdje u bijesu srće svom,

Sve poticah i u mrežu ga gonih zlu.

Pa onda, posla kad se toga mane on,

Tad opet putom živa sputa goveda,

---

1 Agamemnonu i Menelaju.

Sve sitno blago i donese domu svom,
Ko ljude da je ščepo, a ne rogat plijen.
Sad svezane ih u šatoru mrcvari.
Pokazat ću i tebi jasno bolest tu,
Da vidiš i da kažeš svim Argivcima.

(Odisej hoće da ide.)

Al' nemaj straha, ostaj! Neće zla ti on,
Jer zjene oči njemu ću otkrenut ja,
I lica tvoga neće one ugledat.

(Zove Ajanta.)

Ti, -, okovima štono ruke sužnjima
Sad naopako vežeš, – tebe zovem ja,
Da dođeš! Vičem Ajanta. Hajd' pred kuću!
Odisej: Atena, što radiš? Van ga nemoj zvat!
Atena: Ne'š mukom mučat, strašivcem ne gradit se?
Odisej: Ne, nemoj, boga t', nek unutra ostane!
Atena: Pa što te strah? On prije junak ne bješe?
Odisej: Da, – meni dušman pa i sada još je to!
Atena: Dušmanu s' smijati -- nije F ponajsladi smijeh?
Odisej: AF volim, u šatoru da mi ostane.
Atena: Ludaka vidjet zar te očito je strah?
Odisej: Ma pametnu s' ne makoh od stra s puta ja!
Atena: Al' ni sad vidjet neće, da si blizu tu.
Odisej: A kako, očima kad istim gleda baš?

Atena: Ja oko, makar gleda, mrakom zavirit ću.

Odisej: Sve zbit se može, bog kad dašto prione.

Atena: De šuti, stoj i ostaj, kao što si sad!

Odisej: Ma hoću, ali rad'je bih, da nijesam tu.

Atena: Ti, Ajante, već drugi put te zovem ja, -

Što tako malo mariš za pomoćnicu?

(Ajant izlazi s uzdom u ruci.)

ATENA, ODISEJ, AJANT.

Ajant: Atena, zdravo! Zdravo, čedo Zeusovo!

Oh dobre F pomoći od tebe! Ja ću te

Obdarit plijenom, suhim zlatom, za lov taj.

Atena: Ti lijepo reče. AF mi kaži, u vojsku

Da F argivsku dobrano mač svoj zaroni?

Ajant: Pohvaliti se mogu i ne tajim to.

Atena: A po Atridima zar ruka mahnu ti?

Ajant: Pogrdit nikad više neće Ajanta!

Atena: E pali su -, iz riječi to razabrah ti.

Ajant: Sad mrtvi nek mi otimaju oružje!

Atena: Pa dobro. A sa sinom što j' Laertovim?

Kob kakva snađe ti ga? Il' umače ti?

Ajant: Za lukavu me liju pitaš, kako je?

Atena: Jest, za Odiseja, protivnika pitam tvog.

Ajant: On, gospo, kao sužanj meni najdraži

Unutra sjedi, jer da umre, – neću još.

Atena: Pa što ćeš prije, kako još koristit se?

Ajant: U ogradi ću prije o stup svezat ga -

Atena: Pa kakvo nesretniku ćeš uradit zlo?

Ajant: Išarat bičem leđa, onda neka mre!

Atena: Ma nemoj jedna 'vako izmrcvariti!

Ajant: Atena, u drugom ugodit želim ti,

Al' on će platom tom, ne drukčijom!

Atena: A ti daj udri rukom, kad ti slast je to,

I ne propusti ništa, što već smjeraš sad!

Ajant: Na posao gle idem, tebi molim se,

Da takva sved' mi svaneš pomagacića.

(Otide u šator.)

ATENA, ODISEJ

Atena: Odiseju, zar vidiš snagu bogova,

Kolika je? Od njega tko ti mudriji

Il' jači bješe vršit, za što zgoda je?

Odisej: Ja nikog ne znam. Ako je i dušman moj,

A ono nesretnika žalim, s nevoljom

Jer ljutom kruto je u jaram sapet on;

Pred očma mi je udes njegov, ko i moj.

Ta vidim: mi, štogod nas živi, ništa ti

Baš nijesmo doli prikaza il' plaha sjen.